

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN  
DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETWO, PENGGAL KEEMPAT  
PARLIMEN KETIGA BELAS**

---

**PERTANYAAN : LISAN**

**TARIKH : 19 Mei 2016**

**SOALAN**

GABUNG SOALAN: SOALAN : NO.7 (19 MEI 2016) YB DATUK SAPAWI BIN AHMAD WASALI [Sipitang] minta MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT menyatakan jumlah kes perkahwinan membabitkan remaja bawah umur dan apakah langkah-langkah diambil untuk memastikan ia tidak berleluasa dalam kalangan masyarakat. SOALAN : 136 (19 MEI 2016) YB TUAN GOBIND SINGH DEO [ Puchong ] minta MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT menyatakan bilangan kanak-kanak di bawah umur 18 tahun yang telah mendaftarkan perkahwinan sejak tahun 2010 (dari tahun ke tahun) dan sama ada pindaan-pindaan akan dibuat kepada Akta Kanak-Kanak 2001 untuk melarang perkahwinan yang melibatkan kanak-kanak di bawah umur 18 tahun.

## **JAWAPAN**

JAWAPAN: YB DATO' SRI ROHANI ABDUL KARIM, MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT Tuan Yang di-Pertua, Saya mohon izin untuk menjawab soalan daripada YB Sipitang bersekali dengan soalan YB Puchong kerana pertanyaan-pertanyaan tersebut saling berkait. Dalam isu perkahwinan bawah umur, Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) mengambil pendirian bahawa kanak-kanak perlu diberi peluang untuk mengembangkan potensi mereka sepenuhnya. Sebarang aktiviti yang mungkin membantutkan perkembangan mereka terutamanya dari segi pendidikan dan kesihatan harus ditegah supaya mereka dapat mengejar masa hadapan yang lebih luas dan cerah. Perkahwinan bawah umur akan memberi tekanan daripada segi fizikal dan mental yang merangkumi aspek seperti kesihatan, pendidikan dan kewangan terhadap seorang kanak-kanak, terutamanya kanak-kanak perempuan. Membenarkan kanak-kanak berkahwin tanpa asas yang kukuh bermakna meletakkan beban dan tanggungjawab berat sebagai suami isteri atau ibu bapa atas bahu mereka. Jika mereka belum bersedia dengan tanggungjawab berat ini, dikhuatiri ia membuka lebih ruang berlaku perceraian pada usia muda dan masalah-masalah sosial yang lain. Tuan Yang Di-Pertua, Di Malaysia, perundangan yang berkaitan dengan perkahwinan adalah di bawah undang-undang keluarga yang ditadbir secara berasingan bagi yang beragama Islam dan bukan Islam serta mengikut adat (Sabah dan Sarawak). Perkahwinan Islam ditadbir di bawah Akta Undang-Undang keluarga Islam (Wilayah-wilayah Persekutuan) 1984 dan Enakmen Undang-undang Keluarga Islam di negeri-negeri yang memperuntukkan bahawa perkahwinan di bawah umur iaitu di bawah umur 18 tahun untuk lelaki dan di bawah umur 16 tahun bagi gadis hendaklah terlebih dahulu mendapat kelulusan dari Mahkamah Syariah. Manakala bagi yang bukan beragama Islam, seksyen 10 Akta Membaharui Undang-Undang (Perkahwinan dan Perceraian) 1976 memperuntukkan bahawa umur minimum perkahwinan adalah pada 18 tahun. Walau bagaimanapun, seorang gadis yang telah mencapai umur 16 tahun boleh dibenarkan berkahwin dengan kebenaran (lesen) yang diberikan oleh Ketua Menteri. Perkahwinan adat pula dilaksana dan didaftarkan di bawah undang-undang adat mengikut kaum peribumi masing-masing di Sarawak dan Enakmen Mahkamah Anak Negeri 1992 di Sabah. Rang Undang-Undang Kanak-Kanak (Pindaan) 2015 (RUUKK) yang telah diluluskan di Parlimen baru-baru ini adalah satu undang-undang khas yang menjurus kepada perlindungan dan penyertaan kanak-kanak. Tiada peruntukan berkenaan perkahwinan kerana ia ditadbir di bawah undang-undang keluarga. Tuan Yang Di-Pertua, Berdasarkan rekod Jabatan Kehakiman Syariah Malaysia (JKSM), jumlah permohonan perkahwinan bawah umur (Muslim) bagi tahun 2010 hingga 2015 adalah sebanyak 6,268 kes. Jumlah permohonan menunjukkan kenaikan sebanyak 6.5% pada tahun 2011 (1,045 kes) berbanding 2010 (981 kes) dan 4.5% pada tahun 2012 (1,095 kes) namun menurun antara 0.5% - 4.8% mulai tahun 2013 (1,090 kes), 2014 (1,032 kes) dan 2015 (1,025 kes). Bagi bukan Muslim, rekod Jabatan Pendaftaran Negara (JPN), mencatatkan jumlah perkahwinan bawah umur bagi tahun 2010 hingga 2015 adalah sebanyak 2,775 kes. Jumlah kes menunjukkan penurunan sebanyak 9.2% pada tahun 2011 (502 kes) berbanding tahun 2010 (553 kes), sedikit peningkatan di antara tahun 2012 (468 kes) dan tahun 2013 (514 kes). Bilangan kes di antara 2013 hingga 2015 menunjukkan bilangan menurun iaitu 410 kes pada tahun 2014 dan 328 kes yang dicatatkan pada tahun 2015. Tuan Yang Di-pertua, Kementerian telah mengambil dan masih meneruskan beberapa langkah dalam menangani isu perkahwinan bawah umur ini seperti berikut: a. Pewujudan Dasar dan Pelan Tindakan Pendidikan Kesihatan Reproduksi Kebangsaan untuk dilaksanakan oleh kementerian dan agensi yang bertanggungjawab dalam memberikan pendidikan mengenai kesihatan reprodktif serta advokasi dalam kalangan masyarakat seperti Program Pendidikan Kesihatan Reproduksi dan Sosial (PEKERTI); b. Penubuhan Task Force Perkahwinan Bawah Umur di bawah Majlis Penyelaras bagi Perlindungan Kanak-Kanak. Task force ini terdiri daripada agensi Kerajaan yang berkaitan, ahli akademik dan aktivis kanak-kanak yang meneliti isu berkaitan perkahwinan bawah umur. Antara perkara yang diusulkan di bawah task force ini ialah penyediaan laporan perubatan dan laporan sosial yang perlu dipertimbangkan oleh Hakim Syarie (Muslim), Ketua Menteri (bukan Muslim) dan Ketua Adat sebelum meluluskan suatu permohonan perkahwinan bawah umur; c. Meningkatkan kesedaran mengenai ilmu kesihatan reproduktif dan keibubapaan dalam kalangan remaja dan pasangan muda yang

akan berkahwin melalui kursus-kursus seperti Kursus Pra-Perkahwinan dan SMARTSTART yang disediakan oleh Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara (LPPKN); d. Pewujudan pusat remaja kafe@TEEN oleh LPPKN di seluruh negara. Kafe@TEEN menyasarkan golongan remaja berumur antara 13 hingga 24 tahun bagi memberi maklumat berkaitan isu-isu psikososial termasuk menyediakan khidmat kaunseling kepada remaja dan ini termasuklah kesihatan reproduktif. Antara aspek yang diberi tumpuan ialah hubungan dalam keluarga dan perhubungan antara jantina di samping khidmat nasihat klinikal dan program kemahiran hidup; dan e. Konsultasi secara berterusan dengan agensi yang bertanggungjawab ke atas undang-undang berkaitan perkahwinan seperti Jabatan Pendaftaran Negara, Jabatan Kemajuan Islam Malaysia, Jabatan Kehakiman Syariah Malaysia dan Mahkamah. Tuan Yang Di-Pertua, Bagi mengelakkan perkahwinan muda, kesedaran masyarakat berkenaan pentingnya mengutamakan perkembangan kanak-kanak secara holistik adalah penting. Saya ingin menyeru kepada semua ahli Yang Berhormat yang berada di dalam dewan yang mulia ini supaya berjuang bersama-sama kerajaan untuk memberi pendidikan kepada masyarakat berkenaan keburukan perkahwinan muda dan pentingnya mengutamakan pendidikan yang sempurna sebelum memulakan hidup berkeluarga.

